

3.3 OVERGANGSZONE

In de zone tussen laag- en hoogland ligt het slagenlandschap en de gordel van oude bouwlanden. De oude bouwlanden zijn weer onder te verdelen in strookkampen, blokkampen en enken.

3.3.1 TUSSENZONE

Plaatsomschrijving

Tussen het lage kustland en de oude bouwlanden ligt een zone waarin hoevestroken voorkomen. Dit type landschap wordt ook wel 'slagenlandschap' genoemd. In dit gebied komen cultuurhistorische 'Herengoederen' voor. Dit waren boerderijen die door belangrijke lieden verpacht werden aan boeren. De Bovenweg die door dit gebied loopt is cultuurhistorisch interessant. De weg was de as waarlangs de oude ontginningen plaatsvonden. Een andere opvallende lijn in dit landschap is de Zuiderzeestraatweg. Deze weg volgt voor een groot deel wegen die daar voor de aanleg van de 19de eeuwse straatweg al lagen. De verbinding zorgde er samen met de aanleg van de spoorweg voor dat Nunspeet in de 19de en 20ste eeuw beter bereikbaar werd. Nunspeet werd vanaf die tijd interessant voor zorginstellingen. Dit kwam niet alleen door de betere bereikbaarheid, maar ook vanwege de toen heersende gedachte dat bos- en zeelucht zuiverend werkte. Het gebied had vanwege de zee en de heide ook een aantrekkingskracht op toeristen. Langs de Zuiderzeestraatweg staat een groot aantal 19de en begin 20ste eeuwse boerderijen. De oude hoevestroken liggen met name ten noorden van deze hoofdverbinding. Zowel de Bovenweg als de Zuiderzeestraatweg zijn in dit gebied van belang geweest voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nunspeet.

Kenmerken

- De Bovenweg ligt en een Laat-Middeleeuws slagenlandschap met langgerekte hoevestroken, haaks georiënteerd op de 19de eeuwse Zuiderzeestraatweg
- Landgoed Hulshorst op voormalig erf Hulshorst. De buitenplaats is aangelegd in de 17de of 18de eeuw, als buitenverblijf van belangrijke lieden uit de stad Harderwijk. Bij het huis was een stervormig bos aangelegd
- Tussen de Hierderbeek en het kruispunt van de Oudeweg en Harderwijkerweg waren de hoevestroken breder en minder planmatig dan elders in het slagenlandschap
- Landgoed Groeneveld. Dit is een vrij jonge buitenplaats, ontstaan rond 1840
- In de 19de eeuw en begin 20ste eeuw kwamen hier veel houtsingels voor. Tegenwoordig zijn nog enkele restanten te herkennen
- Hoogstamboomgaarden, oude erven en historische boerentuinen.

Waardevol

- Landgoederen. Zij herinneren aan de landadel die hier invloed uitoefende op de ruimte. Niet alleen door de pachtboerderijen en bijbehorende ontginningen, maar ook vanwege de aanleg van de landgoederen.
- Bovenweg en Zuiderzeestraatweg als belangrijke ontwikkelingsassen
- De Bovenweg is gerelateerd aan de oude agrarische ontginning. De Zuiderzeestraatweg was van positieve invloed op de ontwikkeling van Nunspeet als aantrekkelijk gebied voor toeristen en zorgbehoevenden vanaf de 19de eeuw
- Hoevestroken. De langgerekte percelen met bebouwing aan de ontginningssassen vertellen

het verhaal van de agrarische ontginning vanaf de 13de eeuw

- Zichtlijnen vanaf de ontginningssassen naar het laagland en naar de andere zijde; het hogere bouwland.

Conclusie/ toetsingscriteria

- Behouden en versterken houtwallen, zonder het landschap dicht te zetten
- Behouden en versterken kenmerken en kwaliteiten landgoederenlandschap. Sleutelbegrippen zijn hierbij variatie op alle schaalniveaus en menging van functies zonder dat de ruimtelijke samenhang gevaar loopt
- (agrarische) rationalisatie van het landschap dient zich binnen de bestaande structuur te voegen
- Zichtlijnen richting en vanaf de Zuiderzeestraatweg dienen in stand gehouden te worden
- Door de smalle langgerekte vorm van dit gebied en de relatie (functioneel en visueel) met andere landschapstypen heeft erfbeplanting een grote invloed op de beleving en kwaliteit van de omgeving. Deze verdient dan ook zorgvuldige aanpak middels een voor de locatie op maat gemaakt advies.

TUSSENZONE

Afb. Kaart van omstreeks 1900. Tussen de gordel met bouwlanden langs de Zuiderzeestraatweg en het open kustlandschap, ligt een zone met langwerpige kavels. Dit zijn de hoevestroken. Samen vormen zij het 'slagenlandschap'. Opvallend in dit kaartbeeld is de overwegend noordoost/zuidwestelijke (dus haaks op de wegen lopende) richting van de percelen